

Тут птахові достатньо височини й широчини, стачить повітря і світла, щоб заспівати свою дзвінку, срібну, чудесну пісню.

* У цьому есе подаємо буквальный переклад назви. У літературі закріпився інший переклад – «Як намалювати птаха». Із насолодою наводимо вірш повністю (відсутність пунктуації авторська):

Як намалювати птаха
Спочатку намалювати клітку
з розчиненими дверцятами
Потім намалювати
що-небудь гарне
просто веселе
що-небудь необхідне для птаха
І повісити картину на дереві
де-небудь в саду або в лісі
Потім за деревом сховатися
і причаїтись...
Іноді птах прилітає скоро
а іноді доводиться довго чекати
Літо минає... осінь... зима
а його все нема й нема
Та ви надій не втрачайте
якщо треба роками чекайте
А коли вже птах прилетить
якщо тільки він прилетить
жодним звуком себе не зрадьте
продовжуйте тихо сидіти
аж доки він не наважиться
до клітки залетіти
Тоді закрийте пензлем дверцята
зітріть обережно грати
щоб пір'я йому не пом'яти
А там намалюйте дерево
зелене розкішне дерево
свіжість вітру
сонячний пил
в літню спеку гудіння бджіл
дзиччання комашні
А тепер наслухайте
співає чи ні
Якщо не співає птах
це дуже поганий знак
Мабуть не вдалася картина
Та коли вже він заспіває
то це означає
що ви можете нею пишатися
і світові признатися
картина – моя
А тоді потихеньку
вирвіть перо у птаха
і десь внизу в куточку
поставте своє ім'я

Жак Превер
(переклад із французької
Михайлини Коцюбинської)

Вечірня пісня і квіти

За серією робіт «Квіти»
Наталії Корф-Іванюк



Поезія «Вечірня пісня» Олени Теліги і серія картин «Квіти» Наталії Корф-Іванюк перегукуються між собою, будучи пов'язаними з вечірньою порою. У вірші Олени Теліги йдеться про згасання дня, виставка Наталії Корф-Іванюк відкрилася надвечір. Хоч і помітний та, певно, не випадковий цей хронологічний збіг є значною мірою зовнішнім. Посутня спорідненість цих творів – у головних образах.

Коли я вперше прочитала «Вечірню пісню», то була надзвичайно вражена, приголомшена поетичним образом поцілунку, не відомим мені раніше. Я звикла, що поцілунок може бути солодким, п'яним, ніжним чи пристрасним, а у «Вечірній пісні» він – *гострий як ніж*. Слідуючи усталеним конвенціям, я сприймала поцілунок як вираження любові, пестливості, турботи, відданості чи пристрасної й раптом зустрілася з відкриттям, що цілунок може бути *зброєю*. Жіночі уста, традиційно оспівувані в контекстах любовної зваби, насолоди, а також жаги і муки, раптом теж постали зброєю – *твердим, як лезо меча*. Цей вірш – спротив усьому солодкаво-міщанському, збайдужілому в комфорті. Він про міць віри й переконання. Такою є сила цієї поезії, що я не можу не процитувати її тут майже повністю:



За вікнами день холоне,
У вікнах – перші вогні ...
Замкни у моїх долонях
Ненависть свою і гнів.
Зложи на мої коліна
Каміння жорстоких днів.
І срібло свого полину
Мені поклади до ніг.

Щоб легке, розкуте серце
Співало, як вільний птах,
Щоб ти, найміцніший, сперся,
Спочив на моїх устах.

А я поцілунком теплим,
М'яким, мов дитячий сміх,
Згашу полум'яне пекло
В очах і думках твоїх.

Та завтра, коли простори
Проріже перша сурма –
В задимлений, чорний морок
Зберу я тебе сама.

Не візьмеш плачу з собою –
Я плакати буду пізніше!
Тобі ж подарую зброю:
Цілунок, гострий як ніж.

Щоб мав ти в залізнім свисті –
Для крику і для мовчань –
Уста рішучі, як вистріл,
Тверді, як лезо меча.
.....

Коли я побачила картини серії «Квіти» Наталії Корф-Іванюк, то пережила таке ж потужне потрясіння, як і під час читання «Вечірньої пісні». У цих квітах – така ж не відкрита раніше сила, як і в цілунку з «Вечірньої пісні». «Квіти» – не ніжні й тендітні, не сентиментальні й беззахисні, як то часто буває, – навпаки. Відчувається, що ці квіти можуть постояти за себе. Вони сильні, їм не треба шукати опори в комусь іншому, вони не прагнуть спиратися на чийсь плече, а цілком здатні вистояти самі й підтримати інших. Вони мужні і знають міру своєї мужності. Вони рішучі й водночас витримані. Їм не властива сором'язливість, однак і порожнього бажання хизуватися вони не мають. Вони можуть повноцінно висловитися, заявити про свою життєву позицію і відстояти її. При цьому вони анітрохи не схильні до манірності, пустопорожньої балаканини чи здитинілого сюсюкання. Вони розтинають банальну повсякденність, як гострий ніж. Вони надихають упевненістю, їхня снага тверда, як лезо меча.

Підслухано біля «озера»

За картиною «Озеро»
Олексія Іванюка



– Повний відпад! Колір точно такий, як у моєї нової фруктової жувальної гумки, яка надимається ось-такеним пухирем! – здивовано вигукнув тинейджер і продемонстрував поважній публіці, яка прийшла на виставку, величезний пухир – бум!

– Мамо, мамо, купи мені зелену повітряну кульку, ти ж обіцяла! – потягнула неню-мистецтвознавця до виходу чотирирічна донечка.

– Яка свіжа ідея! Саме те, чого мені бракувало! Створю весняну колекцію молодіжного одягу в зелених тонах і назву її «Колір озера», – захоплено сплеснула в долоні зраділа креативна дизайнерка.

– Ну-ну, такий концентрат, і всі мовчать, а ми ж лише трохи зелененькі стоки скинули в річку, і скільки було галасу, – пробурмотів собі під ніс директор фабрики, регулярно звинувачуваної в забрудненні довкілля.

– Зелений місяць заплутався у твоєму волоссі кольору синької ночі... – почав занотовувати в записник поет.

– У наступній композиції треба менше барабанів і більше соло гітари, – вирішив рок-музикант.

– Я теж умію робити крапельки, – зазирнув у вікно дощик.

– Хм, тут є щось, чого я досі не розумію, – задумливо гладив своє підборіддя куратор виставки.

– \$, – прикинув ціну картини колекціонер, але так хитромудро і приховано-секретно, що ніхто нічого не втямив.

– Який це художній напрямок? – невпевнено перепитували один одного студенти-першокурсники.

– Треба запитати в автора, чи є в цього озера реальний прототип, – готувалася взяти інтерв'ю журналістка.

– Як добре, що він мене оприявнив, – тішилося на картині озеро.

